

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата юридичних наук, професора **ЙОСИФОВИЧА** Данила Ігоровича
– на дисертацію **БРЕГІНА** Івана Михайловича на тему «Протидія
порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції
України», подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю
081 – Право

Актуальність теми дослідження. Дисертація І.М. Брегіна присвячена вельми актуальній темі – комплексному дослідженню протидії порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України у розрізі науки адміністративного права. Складний безпековий стан сучасної України характеризується багатьма факторами, основним з яких, безперечно, є збройна агресія російської федерації. Фінансова система України під час війни зазнала значних змін та перетворень, у тому числі й щодо нормативно-правового забезпечення інституційних та функціональних змін у системі суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства.

Створення Бюро економічної безпеки України, як єдиного державного правоохоронного органу, який протидіє правопорушенням, що посягають на економічні відносини у державі, зумовило необхідність передання окремих функцій цьому суб'єкту від інших правоохоронних органів, у тому числі й від Національної поліції. При цьому поліцейські відповідно до нормативно-правових актів й надалі продовжують виконувати значний обсяг роботи щодо профілактики та розслідування правопорушень у бюджетній сфері, проводять оперативно-розшукові заходи з метою протидії розкраданням бюджетних коштів та виявлення інших порушень бюджетного законодавства.

За таких умов важливим є визначити і закріпити на нормативно-правовому рівні функції та межі компетенції кожного із суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства

З огляду на зазначене, не викликає сумніву актуальність та важливість дослідження І.М. Брегіна у сфері протидії порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України.

Теоретико-методологічною основою дисертаційної роботи є наукові праці учених у галузях теорії держави і права, адміністративного права та правоохоронної діяльності. Зокрема, окремі питання функціонування системи суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства, а також підрозділів Національної поліції України як її складової, їх адміністративно-правовий статус і механізми взаємодії з органами фінансового контролю, іншими правоохоронними та антикорупційними структурами були предметом досліджень О. І. Безпалової, В. І. Василичука, О. В. Герман, О. З. Гладуна, В. В. Дарагана, Е. С. Дмитренко, В. І. Завидняка, Д. І. Йосифовича, М. В. Коваліва, К. М. Костовської, О. В. Кузьменко, І. О. Личенко, Ю. С. Назара, В. Г. Огурченка, В. Л. Ортинського, О. І. Остапенка, І. Я. Петрика, І. В. Писарчука, І. М. Проць, О. М. Рєзніка, Р. М. Сиймовського, Р. Л. Степанюка, Ю. А. Хатнюка, М. В. Шевчука та інших науковців.

Варто зазначити, що науковий аналіз правового статусу підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства, з урахуванням новел законодавства та сучасної правозастосовної практики ще не був предметом окремого комплексного дослідження, що засвідчує актуальність обраної теми.

Зауважимо, що виконана дисертаційна робота має **зв'язок з науковими програмами, планами, темами**. Представлена на рецензування дисертація виконана відповідно до положень Стратегії боротьби з організованою злочинністю, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2020 року № 1126-р., Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки, затвердженого Указом Президента України від 11 травня 2023 року № 273/2023, а також у контексті наукових досліджень Львівського державного університету внутрішніх справ за напрямом «Проблеми правового регулювання публічного управління у сфері правоохоронної діяльності» (на 2019–2022 роки – номер державної реєстрації 0119U001743, на 2022–2027 роки – номер державної реєстрації 0122U200304).

Мета, завдання, об'єкт та предмет дослідження визначені дисертантом у відповідності із темою дисертаційної роботи. Так, **мета дисертаційного дослідження** полягає в тому, щоб з урахуванням нових нормативно-правових актів, які створюються в процесі реформування організаційно-правових засад функціонування Національної поліції, досягнень юриспруденції, результатів аналізу правозастосовної діяльності оперативних і слідчих підрозділів поліції, здійснити комплексний аналіз функціонування підрозділів Національної поліції України як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства і запропонувати науково обґрунтовані пропозиції для удосконалення чинних нормативно-правових актів та організації взаємодії цих суб'єктів, **об'єктом дослідження** є суспільні відносини, які виникають під час протидії порушенням бюджетного законодавства, **предметом** – протидія порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України.

Відповідно до поставленої мети дисертантом окреслено такі **завдання**: проаналізувати становлення підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства; охарактеризувати систему суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства та визначити місце у ній підрозділів Національної поліції; визначити поняття, зміст та структуру адміністративно-правового статусу підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства; розкрити зміст функцій та повноважень оперативних і слідчих підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства; визначити поняття та розкрити зміст взаємодії підрозділів Національної поліції з іншими суб'єктами протидії порушенням бюджетного законодавства; здійснити класифікацію та проаналізувати форми взаємодії підрозділів Національної поліції з іншими суб'єктами протидії порушенням бюджетного законодавства; визначити особливості взаємодії підрозділів Національної поліції з органами бюджетного контролю у протидії порушенням бюджетного законодавства; надати пропозиції щодо удосконалення нормативно-правових актів, що

регулюють функціонування підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства.

Як видно з тексту дисертаційної роботи, автором під час проведення дослідження застосовано загальнонаукові та спеціально-наукові методи і прийоми наукового пізнання, що забезпечили комплексний підхід до аналізу функціонування підрозділів Національної поліції України як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства.

Наукова новизна одержаних дисертантом результатів насамперед визначається тим, що рецензована дисертація є одним з перших комплексних досліджень, в якому ґрунтовно проаналізовано функціонування підрозділів Національної поліції України як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства, обґрунтовано теоретичні висновки, сформульовано пропозиції та рекомендації, що мають теоретичне та практичне значення для адміністративно-правової науки.

У цьому контексті варто зазначити, що авторські напрацювання Брегіна Івана Михайловича ґрунтуються на наукових положеннях, переважно науки адміністративного права, законодавстві України з урахуванням його змінюваності та судової практики. Зважаючи на зазначене, поданому до захисту дисертаційному дослідженню притаманний належний рівень наукової новизни. Положення з різним ступенем наукової новизни («уперше», «удосконалено», «отримали подальший розвиток») містяться в усіх трьох розділах дисертації.

Дисертант доводить, що адміністративно-правовим статусом підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства є закріплена на нормативно-правовому рівні сукупність змістовних (мета, завдання, функції, повноваження) та організаційно-структурних елементів, які дають змогу цим суб'єктам впливати на бюджетну деліктність і взаємодіяти з іншими суб'єктами системи.

Основними функціями підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства пропонується вважати профілактичну, оперативно-розшукову та кримінально-процесуальну (слідчу),

які не лише відображають основний зміст діяльності поліції, але й відповідають функціям суб'єктів системи протидії порушенням бюджетного законодавства.

Обґрунтовується доцільність згрупувати повноваження підрозділів Національної поліції щодо протидії порушенням бюджетного законодавства таким чином: повноваження здійснювати оперативно-розшукову діяльність; кримінально-процесуальні повноваження; адміністративно-юрисдикційні повноваження; інформаційно-аналітичні повноваження; організаційні повноваження.

Пропонується авторське визначення взаємодії підрозділів Національної поліції з іншими суб'єктами протидії порушенням бюджетного законодавства, визначаються форми реалізації, надаються пропозиції для удосконалення законодавства у цій сфері.

Вважаємо, що дисертаційну роботу І. М. Брегінґа слід характеризувати як самостійне, логічно побудоване, завершене, комплексне дослідження, спрямоване на удосконалення функціонування підрозділів Національної поліції України як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства. Висновки, пропозиції і рекомендації, зокрема, що характеризують наукову новизну, одержані дисертантом особисто.

Наукове та практичне значення представленої дисертаційної роботи полягає в тому, що викладені в ній висновки та пропозиції можуть бути використані або вже знайшли своє застосування у : науково-дослідній роботі – для здійснення подальших наукових досліджень проблем діяльності підрозділів Національної поліції України як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства; освітньому процесі – під час викладання навчальних дисциплін «Фінансове право» та «Поліцейська діяльність», а також під час самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр», «магістр» та освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» (акт впровадження Львівського державного університету внутрішніх справ від 01.07.2024 р. № 42); правотворчості – для удосконалення нормативно-правових актів, які регулюють функціонування суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства,

зокрема підрозділів Національної поліції України; правозастосуванні – для вдосконалення практичної діяльності працівників підрозділів Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України (акт впровадження управління стратегічних розслідувань у Львівській області Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України від 11.06.2024 р. № 43/06/24).

Повнота викладення у публікаціях положень, висновків та пропозицій, сформульованих у дисертації.

Основні положення дисертаційного дослідження опубліковано в 5 друкованих працях, з яких: 3 – статті у наукових фахових виданнях, 2 – публікації у збірниках наукових праць за матеріалами конференцій.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації. Оцінюючи позитивно рецензовану роботу, необхідно вказати на наявність в ній окремих недостатньо аргументованих положень, дискусійних аспектів.

1. У роботі не здійснено порівняння нормативно-правових актів України та зарубіжних країн, що регулюють протидію порушенням бюджетного законодавства поліцейськими органами. Таке порівняння дало б можливість запропонувати до впровадження в правову систему України апробовані у світовій практиці механізми впливу правоохоронних органів на порушення у бюджетній сфері.

2. На с. 120-124 автор наголошує на наявності взаємозв'язку корупції та стану безпеки у бюджетній сфері, слушно доводячи вплив адміністративно-юрисдикційної діяльності підрозділів Національної поліції у справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, на стан протидії порушенням бюджетного законодавства. Однак, доцільно було б більше уваги приділити суттєвим рисам чи особливостям такого впливу.

3. У роботі достатньо активно використовувалися нормативно-правові акти, судова практика та інші емпіричні матеріали. Практичне значення висновків дослідження було б вагомішим, якби було використано й узагальнені результати опитування відповідних категорій поліцейських.

ВИСНОВОК

Дисертаційна робота БРЕГІНА Івана Михайловича на тему «Протидія порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України», яка подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право відповідає Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а також положенням освітньо-наукової програми «Право» Львівського державного університету внутрішніх справ.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Заступник Директора Інституту з підготовки фахівців
для підрозділів Національної поліції
Львівського державного
університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, професор

Данило ЙОСИФОВИЧ

Мар'ян Гурковський